

Ett projekt på hög nivå

Försvarmakten är under anskaffning av ett nytt radarsystem avsett för sjöövervakning, PS 640.

TEXT: *Jan-Olov Magnevall, FMTM*

PS 15 innan nedmontering.

Avsikten är att återanvända en del av masterna i PS 15-systemet, som infördes på 1960-talet för övervakning av sjö- och luften. Vid besiktning av masternas konstruktion och material har det visat sig att materialets kondition och uthållighet inte är märkbart nedsatt trots dess ålder av ca 40 år. Detta innebär att masterna utan risk kan användas och anpassas till PS 640.

I samverkan mellan FortV och Försvarsmaktens telenät- och markteleförband (FMTM) startades ett projekt under 2005, med uppgift att genomföra detta. Artikeln beskriver den del av projektet som avhandlar nedmonteringen av överdelen av PS 15-masten.

Masten till PS 15 är konstruerad för installation av radarstationen med tillhörande radiolänkutrustning. Själva radarantennen består av ett fast apparathus och ett roterande antennhus på toppen på en ca 100 meter hög mast. Apparathuset är ca 5 meter hög och har en diameter av ca 9 meter. Antennhuset har en diameter av ca 11 meter och en höjd av ca 5,5 meter. Masten som står på ett triangelformat betongfundament är av stålkonstruktion, har ca 4 meters bredd på varje sida och är ca 100 meter hög. Hela anläggningens konstruktion är av stål.

Vikter:
mast 40 ton
husen (inklusive utrustning) 50 ton
sammanlagt 90 ton

Nedlyftning av apparathuset från bottenplattan med en hydraulisk mobilkran försedd med fackverksjibb och med minst 120 meters lyfthöjd.

Lättade projektmedlemmar efter lyckat nerlyft.

Försvarsmakten avser att bygga om 13 master genom att lyfta ner apparat- och antennhus. Beroende på den geografiska platsen har varje mast sin egen specifika förutsättning i fråga om terräng, vegetation, omgivning, infrastruktur, miljöbelastning, saneringsbehov, civila anläggningar i masterna m.m. Under de gångna 30 – 40 åren har inte bara radartechniken, utan även lagstiftningen som reglerar byggverksamheten, grundligt förändrats.

PS 640 efter montering av antenn.

Nedtagning av PS 15 apparathus kan i princip ske manuellt med helikopter eller med mobilkran. En jämförelse är gjord mellan ovanstående alternativa principer. Denna jämförelse visar att det mest effektiva alternativet, såväl ekonomiskt, tekniskt, miljömässigt och inte minst med tanke på säkerheten för personal, är med mobilkran. Bilderna visar på en nedmontering som ägde rum på Öland våren 2006.

Från FMTM deltar medarbetare ur Produktionsenheten, Lennart Bingström och ur Anläggningsenheten, Stefan Jonasson, i projektet med ombyggnationen.